

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen tuottama työkalu/materiaalipankki

Lääkevalikoiman hallinnan muistilista

Tämä muistilista auttaa huomioimaan lääkitysturvallisuuden kannalta tärkeitä asioita lääkevalikoimaa laadittaessa ja lääkkeitä hankittaessa.

Lääkevalikoima tukee turvallista lääkehoitoa, mutta sen hallintaan liittyy lääkitysturvallisuuden näkökulmasta tiettyjä kriittisiä avainkohtia. Lääkkeitä hankittaessa ja lääkevalikoimaa muodostettaessa pyritään tunnistamaan niitä keskeisiä tekijöitä, jotka varmistavat lääkitysturvallisuutta. Niitä painotetaan yhtenä hankintapäätökseen vaikuttavana valintakriteerinä.

- Sairaala-apteekki vastaa lääkevalikoimatyön koordinoinnista esimerkiksi osana lääkehankintarengasta.
- Sairaala-apteekki muodostaa lääkevalikoiman moniammatillisessa yhteistyössä. Siihen on tärkeää ottaa mukaan myös lääketieteen, hoitotyön ja lääkitysturvallisuuden asiantuntijoita.
- Lääkitysturvallisuus on yksi lääkevalikoiman valintaa ohjaavista kriteereistä. Lääkevalikoiman valinnassa huomioidaan esimerkiksi lääkkeiden sekaantumisriski, lääkkeen käytettävyyttä, lääkkeen tunnistetiedot ja saatavilla oleva lääkeinformaatio.
- Lääkevalikoiman muodostamisen yhteydessä tunnistetaan mahdolliset lääkitysturvallisuusriskit. Apuna tässä voidaan käyttää esimerkiksi vaara- ja haittatapahtumailmoituksia.
- Lääkevalikoiman muodostamisen yhteydessä tehdään suunnitelma siitä, miten riskejä hallitaan sekä valikoiman muutosvaiheessa, että lääkehankintakauden aikana. Tämä kattaa esimerkiksi sen, miten saatavuuskatkoksien aikana toimitaan.
- Palvelunjärjestäjä on nimennyt lääkkeiden rationaalista käyttöä ohjaavan yhteistyöelimen. Tämä voi olla esimerkiksi lääkeneuvottelukunta.
- Lääkevalikoiman asianmukaisuutta arvioidaan säännöllisesti. Yksi arviointiperusteista on lääkehoidon turvallisuus.
- Kun yksityisiltä palveluntuottajilta ostetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, määritellään, miltä osin lääkkeiden käyttöä ohjataan palvelunjärjestäjän lääkevalikoimalla.

Tämä dokumentti on laadittu Lääkitysturvallisuuden kehittämislinjan ja Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian toimenpideohjelman strategiaryhmässä 4.1 (aik. suunnitteluryhmä).

Dokumentti on ollut kommenttikierroksella Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen Asiakas- ja potilasturvallisuusverkostossa sekä hyväksytty Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen Asiantuntijaneuvostossa 13.12.2024.

Lisätietoja: Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus (noharm@ovph.fi).

Julkaistu 9.1.2025. Julkaisija Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus. www.asiakasjapotilasturvallisuuskeskus.fi/

Työkalun päivitystarve tarkistetaan vuosittain.